

Po vzoru Ameriky

Kvůli kauze VW chci v Evropě kolektivní žaloby, říká eurokomisařka Věra Jourová.

ROZHOVOR
str. 12–13

Zpackaná kampaň

Dvě tradiční francouzské strany se v boji o prezidentský post dostaly do zoufalé situace.

ZAHRAŇÍ
str. 10

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 25,437/−0,016 Kč ➔ PX • 972,19/−0,60 % ➔ EURO STOXX 50 • 3309,38/+0,13 % ➔ ZLATO • 1230,75 \$/+0,70 %

KOMENTÁŘ: PROHRANÁ BITVA ANGELY MERKELOVÉ / str. 14

Krátce

ČSSD jde svým programem po bohatých

Sociální demokracii vadí odliv zisků velkých bank do zahraničí. Navrhuje proto ve svém volebním programu progresivní zdanění aktiv peněžních ústavů. To by mělo vynést státu ročně jedenáct miliard korun. **str. 2**

Aero plánuje prodat přes sto nových letadel

Vodochodská továrna Aero rozšíří vojenský program. Plánuje prorazit jak s novými stroji L-39NG, tak s pokročilými L-159. Spoléhá na reference irácké armády a americké firmy Draken. **str. 6**

Vltavská vodní cesta je hotová

Ředitelství vodních cest dokončilo plavební komoru na Hněvkovickém jezu u Týna nad Vltavou. Je to poslední zdymadlo na vltavské vodní cestě mezi Českými Budějovicemi a Prahou. Otevření se ale kvůli tuhé zimě proti plánům zpozdí. **str. 7**

twitter.com/e15news

MILOSLAV LUDVÍK:

Den posledního tísňového stavu. Prezident podepsal tzv. protikuřácký zákon.

Miliardář Denny prodává vilu v Troji

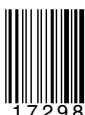
PRAHA / str. 4

Zakladatel sítě bazarů AAA Auto hodlá za dům dostat nejméně

15
milionů eur.

Foto: sothebysrealty

9 771803 454307 1 7 2 9 8

Zápisník
Jaroslava Bukovského

Tři odstíny omylu

Předvolební stranické motory už v Česku dosáhly svých provozních otáček. Vydátne tomu pomohla ČSSD, která zapátrala ve svých ideových archívech a vytáhla na světlo boží relikv zlaté poplatkové éry českých bank a svůj předvolební evergreen jménem sektorová daň. Co na voliče mohlo zabrat kdysi, nemusí být po létech setrvale padajících poplatků i úvěrových úroků tak docela funkční dnes. Stereotypy finančníků lícených do podoby sedmihlavé saně stejně jako nenasytných matek českých bank dokázaly během let vydatně zkorodovat. Bance jako synonymu zla momentálně nenahrávají ani historicky nejnižší úvěrové úroky, protože na hypotéky už mnohdy dosáhnou i voliči strany, která s návrhem přišla.

Co ještě loni a takřka dekádu předtím v Řecku nešlo, letos prý už konečně zafunguje. Totiž hospodářský růst. Atény by se podle Evropské komise měly stát s růstem o 2,7 procenta tygrem Evropy. V závěru roku přitom helénská ekonomika zcela nečekaně o půl procenta propadla. Od Olympu už zase vane chladný vítr.

Někdejší náměstek guvernéra nigerijské centrální banky bezděky poodhalil pozadí solidního růstu největší africké ekonomiky během poslední dekády. Do ekonomiky se totiž pumpovalo podstatně více peněz, než se doposud myslelo. Roli státní tiskárny cenin suplovali tiskaři z řad podnikatelů. Výsledkem je fakt, že pětina obíhajících nigerijských bankovek je falešná.

Protagonisté dne

Marek ORAWSKI

ŠEF PRVNÍ KLUBOVÉ POJIŠTOVNY

Podnik si po necelém roce fungování nevydělá na režii, a tak bude už podruhé doplňovat kapitál. Obrát k zisku plánuje za tři roky.

str. 5

Lubomír FOJTŮ

ŠEF ŘEDITELSTVÍ VODNÍCH CEST

Podnik dokončil poslední zdymadlo, kterým se otevírá stokilometrová vltavská vodní cesta z Orliků do Českých Budějovic.

str. 6

Satoši TSUNAKAWA

GENERÁLNÍ ŘEDITEL TOSHIBY

Včera namísto výsledků firmy oznámil, že nedošlo k vyřešení potíží s auditory a prezentaci odkládá. Investoři reagovali výprodejem akcií firmy.

str. 9

HEJTMANI NA HRADĚ

PREZIDENT MILOŠ ZEMAN se včera na Pražském hradě setkal s novým vedením Asociace krajů ČR. Prezident na závěr setkání přislíbil hejtmánům všestrannou podporu všude, kde bude moci.

Sociální demokracie jde svým programem po bohatých

■ Prvním terčem jsou banky. Progresivní zdanění peněžních ústav by mělo vynést státu jedenáct miliard korun. Další návrhy na změny daňového systému představí ČSSD příští týden.

Jana Havligerová

Chování bank je trnem v oku sociální demokracie už léta. Momentálně je to kvůli odlivu jejich zisků do zahraničí. Podle předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky je Česko v současné době pro peněžní ústavy „daňovým rájem“ a tomu je potřeba zamezit. „Chceme, aby se banky podílely na financování veřejného sektoru, tedy například školství, dopravní infrastruktury nebo důchodů. Ukázalo se v minulosti, že tady nejsou účinné prostředky, jak zabránit, aby zisky bank neplynuly do zahraničí,“ uvedl Sobotka při včerejším představení části nového volebního programu strany. Návrh sektorové daně počítá se zavedením čtyř sazeb podle výše aktiv. Nejvyšší sazba 0,3 procenta by byla pro banky s aktivy

nad 300 miliard korun, nejnižší 0,05 procenta pro banky s aktivy do 50 miliard korun. Experti ČSSD vycházejí mimo jiné z toho, že speciální daň pro finanční sektor má patnáct zemí EU včetně všech zemí sousedících s Českem. Spočítali také, že od roku 2000 odplynulo z bankovních firem do zahraničí 460 miliard korun ve formě dividend. Dalších minimálně dvacet miliard korun podle nich banky ušetřily poté, co se korporátní daň v roce 2010 snížila ze čtyřadvaceti na devatenáct procent.

„Zavedení progresivní bankovní daně by se nemělo negativně dotknout občanů. S možným přenesením daně na klienty by si měl poradit konkurenční boj. Cílem

zdanění finančního sektoru není pokřivení, ale naopak narovnání trhu,“ tvrdí předseda sněmovního rozpočtového výboru Václav Votava (ČSSD).

Další návrhy na změnu daňového systému ČR hodlá ČSSD představit příští týden. Podle Sobotky by způsob výběru daní

neměl dopadnout na občany s průměrnými příjmy, a jeho velkou část by proto měl převést na ty bohatší. Sociální demokraté o zavedení

sektorové daně pro banky a také firmy, které mají síťový charakter jako například energetika, hovoří dlouhodobě. Původně ji chtěli prosadit už při vzniku současné koalice, návrh však tehdy neprošel.

NÁZORY str. 14

Zdanění podle velikosti aktiv (návrh ČSSD)

sazba	od	do
0,05 %	0 Kč	50 mld. Kč
0,1 %	50 mld. Kč	100 mld. Kč
0,2 %	100 mld. Kč	300 mld. Kč
0,3 %	300 mld. Kč	více

Pramen ČSSD

Česká ekonomika loni zpomalila růst

Růst české ekonomiky loni zvolnil na 2,3 procenta. O rok dříve činil 4,6 procenta. Vyplývá to z předběžného odhadu hrubého domácího produktu zveřejněného Českým statistickým úřadem. Růst zpomalil také ve 4. čtvrtletí roku 2016, když HDP meziročně stoupl o 1,7 procenta, zatímco ve 3. čtvrtletí rostl o 1,9 procenta. Mezičtvrtletní růst stagnoval na 0,2 procenta.

K růstu HDP za celý loňský rok přispěly podle ČSÚ hlavně spotřeba domácností a zahraniční obchod. „Z rostoucí domácí a zahraniční poptávky těžila většina odvětví národního hospodářství, zejména zpracovatelský průmysl. Výjimkou bylo stavebnictví, jehož výkonnost byla vý-

razně nižší než v roce 2015,“ sdělili statistici.

Posílení ekonomiky za celý loňský rok i za samotné 4. čtvrtletí bylo nejnižší za poslední tři roky. V letech 2013 a 2012 naopak hospodářství mírně oslabovalo. Nižší meziroční růst za čtvrté čtvrtletí naposledy tuzemská ekonomika zaznamenala na konci roku 2013, kdy ve 4. čtvrtletí HDP stoupl jen o 1,3 procenta.

Růst ekonomiky byl loni nižší, než předpokládali odborníci. Ti odhadovali, že za celý rok HDP stoupne

o 2,5 procenta a ve 4. čtvrtletí zrychlí mezičtvrtletní růst na 0,8 procenta. Podle názoru analytiků stojí za zpomalením růstu české ekonomiky v roce 2016 především nižší investiční aktivita.

Růst naopak táhla chuť spotřebitelů utráčet.

Celkový růst o 2,3 procenta je podle hlavní ekonomky České bankovní asociace Evy Zamrazilové v kontextu mimořádně dobrého roku 2015 slušný

výsledek. Nerovnoměrné čerpání fondů EU v jednotlivých letech totiž výsledky hospodářství rozkolísává a ztěžuje posouzení reálného výkonu ekonomiky. /čtk/

Růst české ekonomiky v loňském roce zvolnil na

2,3 procenta.

Krátce

TOP 09 chce čtvrtého operátora

Opoziční TOP 09 prosazuje u mobilní komunikace větší ochranu spotřebitele, zejména rychlý přechod mezi operátory bez sankcí, i vstup čtvrtého operátora na trh. Podporuje také evropskou dohodu o snížení cen za roaming. Větší konkurence vždy vede k významnému snížení cen, uvedl předseda TOP 09 Miroslav Kalousek.

Více E15.cz

Lex Babiš napadnou u soudu i poslanci ANO

Vedle prezidenta Miloše Zemana se obrátí na Ústavní soud kvůli zákonu přezdívanému lex Babiš také poslanci ANO. Návrh by chtěli podat příští týden. Podpořili jej i tři poslanci opozičního Úsvitu. Hnutí ANO podobně jako prezident Zeman tvrdí, že části novely zákona o střetu zájmů jsou protiústavní.

Unesení Češi zažalovali stát

O 40 milionů korun se budou se státem soudit čtyři Češi unesení v Libanonu. Případem se bude zabývat Obvodní soud pro Prahu 1. Unesení muži nesouhlasí s tím, že několik ministerstev odmítlo jejich žádost o odškodnění. Domnívají, že tajné služby mohly únosu zabránit. Do Česka se unesení muži vrátili loni počátkem února. /čtk/

Zeman podepsal protikuřácký zákon

Prezident Miloš Zeman podepsal takzvaný protikuřácký zákon. Od 31. května bude platit absolutní zákaz kouření ve vnitřních prostorách restaurací, divadel či kin. Norma možná skončí u Ústavního soudu, napadnout ji chce místopředseda Senátu Jaroslav Kubera (ODS).

265799/17

INZERCE

ZIMNÍ AKCE

jen do
28.2.

s bonusem až 250.000 Kč

na dokončené byty v 11 lokalitách

Vybírat můžete z více než 120 nově dokončených bytů v 11 různých lokalitách v Praze. Při uzavření smlouvy do konce února získáváte bonus až 250.000 Kč podle dispozice vybraného bytu.

Garantovaná
HYPOTÉKA
pro všechny

max. 1,89%
p.a.

Zprostředkovatelem úvěru je společnost CENTRAL GROUP a.s.. Příklad: výše úvěru 2.000.000 Kč, doba trvání 30 let, celkový počet splátek 360, měsíční splátka 7.283 Kč, pevná úroková sazba po dobu pěti let 1,89% p.a., RPSN 2,07%, celková částka splatná spotřebitelem 2.621.830 Kč. Poplatky související s úvěrem: zdarma poskytnutí hypotéky, zdarma měsíční vedení běžného účtu, zdarma vedení a správa hypotéky, zdarma ocenění nemovitosti, druhé čerpání 500 Kč. S hypotékou Vám dále vzniknou následující náklady: požadované pojištění nemovitosti, poplatek bance za odeslání pokynu k výmazu zástavního práva a dalších práv z katastru nemovitostí při ukončení hypotéky ve výši 500 Kč společně s náklady na řízení u katastru nemovitostí v předpokládané výši 1.000 Kč. Úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti.

**CENTRAL
GROUP**

www.central-group.cz / ☎ 226 222 222

Miliardář Denny nabízí luxusní vilu v Troji

■ Po prodeji většiny podílu v autobazarech AAA Auto zahájil jejich bývalý šéf Anthony Denny rovněž odchod z tužemských realit. Trhu předhodil velkou nemovitost v Praze-Troji.

Daniel Novák

Zakladatel sítě bazarů AAA Auto a australský miliardář Anthony Denny se rozhodl ještě více oslabit svůj byznys v České republice. Podnikatel prodává luxusní vilu v Troji. Tedy v městské části, která patří mezi nejlukrativnější části Prahy. Cena se může vyšplhat až k půlmiliardě korun. Prodej zajišťuje realitní kancelář Sotheby's International Realty. Podobných nabídek je i na pražském trhu minimum.

„Protože v Praze jsme již jen dva měsíce v roce, rozhodli jsme se přesunout do menší rezidence,“ sdělil

deníku E15 Denny. První zájemci o prestižní nemovitost s hektarovým pozemkem se mu již hlásí. Za vilu hodlá dostat nejméně patnáct milionů eur.

„Prozatím evidujeme zájem převážně ze strany českých privátních klientů, což svědčí o tom, že i takto exkluzivní nemovitosti s cenou v řádech stamilionů korun má na lokálním trhu své kupující,“ uvedla ředitelka české části Sotheby's International Realty Ilona Mančíková.

Dosavadní Dennyho bydlení v Troji představuje dům o pěti patrech, pěti ložnicích, deseti parkovacích místech, se saunou, bazénem a fitnessem. To vše je na tisíce metrech čtverečních. Průměrný byt prodáváný v metropoli má sedmdesát metrů čtverečních.

Australan s českými kořeny Denny zbohatl hlavně díky

autobazarům AAA Auto. Před deseti lety vydělal na uvedení akcií firmy na burzy v Praze a Budapešti. V roce 2014 prodal většinový podíl fondu Abris za 220 milionů eur, což bylo podle tehdejšího kurzu kolem šesti miliard korun. Následně se byznysmen rozhodl pro návrat do Austrálie, kde odstartoval nové aktivity.

V Troji se kromě diplomatických rezidencí nacházejí rovněž nemovitosti velkých postav českého byznysu.

V lokalitě má vilu například realitní podnikatel

Luděk Sekyra.

Nakupoval tam již také

miliardář

a spolujednatel

skupiny Penta

Marek Dospiva.

Developerský

projekt tam roz-

vívá rovněž většinový

vlastník televize Prima Ivan Zach. Luxusní penthousy o stovkách metrů čtverečních bude v Troji stavět developer s izraelskými kořeny Coast Capital Partners.

Cena za trojskou vilu se může vyšplhat až na **půl** miliardy korun.

Foto: tisk

LÉTA CHÁTRÁNÍ JSOU ZNÁT. Město v minulosti opravu bývalého letohrádku a později výletní restaurace několikrát odložilo.

Šlechtovku opraví firma Pracom

Vítězem výběrového řízení na firmu, která opraví Šlechtovu restauraci ve Střimově, se stala stavební a restaurátorská firma Pracom. Nabídla nejnižší částku 101 milionů korun. Předpokládaná cena zakázky byla městem stanovena na 169 milionů. Do soutěže se přihlásilo deset zájemců.

„Pevně doufáme, že bude oprava za tuto částku realizována. Nyní platí patnáctidenní lhůta pro odvolání neúspěšných uchazečů. Pokud

se nikdo neodvolá, začátkem dubna by mohla být stavba předána zhotoviteli,“ řekl radní Jan Wolf (KDU-ČSL/Trojkoalice).

Práce by měly trvat zhruba 16 měsíců, rekonstrukce má být dokončena na přelomu srpna a září 2018.

Budova projde kompletní rekonstrukcí. Uvnitř budou restaurovány historické prvky včetně stropní fresky nebo umělá krápníková jeskyně, v níž bývala plastika Poseidona. /čtk/

Krátce

Rudolfinum má opravenou kavárnu

Po zhruba dvouleté rekonstrukci byla v Rudolfinu zpřístupněna kavárna ve Sloupové síni. Rekonstrukce za 9,5 milionu korun, která byla součástí projektu Otevřené Rudolfinum, si kládla za cíl prostor povznést a výtvarně sjednotit v kontextu celé budovy.

Central Group koupil pozemek v Krči

Developer Central Group koupil od Pražské správy nemovitostí pozemek v Krči s bytovnou a kanceláři na rozloze přes 37 tisíc metrů čtverečních. V budoucnu tam zvažuje postavit hotelový a ubytovací komplex.

Protikorupční strategie byla aktualizována

Praha bude mít po třech letech aktualizovanou protikorupční strategii. Původní dokument platil do roku 2014, nový včera schválila městská rada. Mezi konkrétními opatřeními je například rotace zaměstnanců magistrátu při rozhodování o rizikových oblastech. /čtk/

Město bude mít mapu míst se slabou infrastrukturou

Praha si nechá vypracovat mapu takzvaných infrastrukturních deficitů. Má sloužit při přípravě územně plánovacích dokumentů a zabránit vzniku míst, kde by infrastruktura chyběla. Mapu vypracuje Institut plánování a rozvoje (IPR).

Do konce letošního března by měl IPR radním předložit k projednání návrh metodiky zpracování mapy. Následně na její přípravě začne pracovat a dokončena by měla být letos.

„Existence mapy je předpokladem pro udržitelný rozvoj města. Nedostačující kapacita vodovodů, plynovodů, rozvodných sítí, školek či parkovacích míst se musí řešit již v rámci plánování staveb, nikoli až ex post

na úkor veřejných rozpočtů,“ uvedla náměstkyně primátorky Petra Kolínská (SZ/Trojkoalice).

IPR v první fázi přípravy identifikuje kritické typy veřejné vybavenosti a jejich parametry. Ve druhé etapě zpracuje analýzu deficitů pro jednotlivé typy. Zpráva pak bude začleněna do systému územně analytických podkladů Prahy. Nakonec vytvoří samotnou mapu s vyznačením míst, kde infrastruktura chybí.

Při tvorbě mapy bude zohledňovat situaci na hranici se Středočeským krajem a těsně za ní. „Veřejná vybavenost

a její kapacity jsou v některých, zejména vnějších, částech Prahy silně ovlivňovány poptávkou a nabídkou veřejné infrastruktury v přilehlých částech Středočeského kraje. Z tohoto důvodu je žádoucí,

aby mapa zahrnovala nejen Prahu, ale také bezprostřední zázemí,“ píše se ve schváleném dokumentu. /čtk/

„Nedostačující kapacita sítí, školek či parkovacích míst se musí řešit již v rámci plánování,“ uvedla náměstkyně primátorky Petra Kolínská.

Vzájemná pojišťovna zatím prodělává

■ První klubová pojišťovna očekává bod zlomu ve svém hospodaření za tři roky.

Jaroslav Bukovský

Pionýr na českém trhu vzájemného pojištění, První klubová pojišťovna, si po celém roce fungování prozatím stále nevydělává na vlastní režii. Projekt ze tří čtvrtin placený finanční skupinou RSJ tak plánuje letos v létě už podruhé doplnit kapitál, a to o dvacet milionů korun.

Zlom v hospodaření pojišťovna očekává během čtvrtého roku svého podnikání. Tehdy by její členská základna měla převýšit třicet tisíc členů, zatímco dosud jich získala něco přes tisícovku.

„Mysleli jsme na dosažení mety 1400 členů, ale jsme

spokojeni. Na trhu mohou být i stovky tisíc potenciálních zájemců, kterým náš koncept pojištění může vyhovovat,“ uvedl šéf a spoludávatel pojišťovny Marek Orawski.

První klubová má před sebou důležitý rok. „Projektu věříme a zavírat určitě nehodláme. Chceme ale, aby čísla za druhý rok byla vyšší

a bylo více smluv,“ uvedl řídicí partner RSJ Libor Winkler. Skupina investovala do startu pojišťovny 143 milionů korun s tím, že je připravena do ní vložit další stovku. Z té už takřka polovinu proinvestovala.

Hlavním motorem růstu členské základny jsou doporučení od současných členů, každý z nich však může při-

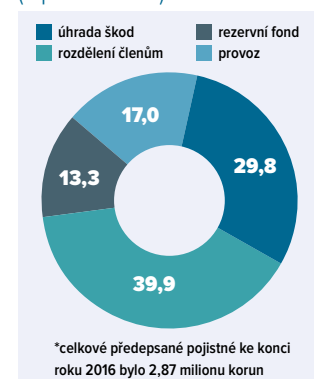
vést nejvýše tři nové klienty ročně. „Perspektivně nevylučujeme, že by ta hranice mohla být výše,“ dodává Orawski. Doporučeními klienty si stávající pojištěnci mohou zlevnit pojistku.

První klubová pojišťovna nabízí pojištění na principu peer-to-peer, které lidem umožňuje přímé kontakty a využití zboží a služeb bez zprostředkovatele. Koncept stojí na vzájemných vazbách mezi pojištěnci, kteří vkládají své jmění do společného fondu. Z něho získávají jako benefit část zisku na rozdíl od klasického pojištění, kde zisk náleží jen podnikovi.

Majoritním akcionářem pojišťovny je investiční fond RSJ Private Equity investující peníze získané z algoritmických obchodů s finančními deriváty. Každé navýšení kapitálu probíhá rovným dílem z kont RSJ

a dalších spoluvlastníků, kterými jsou firma AIS Software a pojišťovací odborníci Lubomír Bušek, Miroslav Matocha, Filip Saidl a Marek Orawski.

Jak První klubová pojišťovna loni rozdělila vybrané pojistné* (v procentech)

Pramen První klubová pojišťovna

Základní fakta o První klubové pojišťovně

- je to první licencovaná univerzální peer-to-peer pojišťovna v Česku a pravděpodobně i na světě
- licenci ČNB získala jako první pojišťovna od roku 2008
- majoritním akcionářem je finanční skupina RSJ
- základní kapitál činí 160 milionů korun a k dispozici je 180 milionů korun vlastního kapitálu
- pojišťovnu zajišťují přední světové zajišťovny se sídly v Německu a ve Švýcarsku, vedoucím zajištěním je Hannover Re
- o likvidaci pojistných událostí se stará síť AXA Assistance

PRVNÍ NA SVĚTĚ

Foto: Air Bank

V BARVÁCH AIR BANK se v obchodním centru v pražských Štěrbóholech objevil první čistě bezkontaktní bankomat na světě. Zařízení, které tam testuje firma Diebold Nixdorf, má pouze čtecí plochu pro NFC karty a čipy a dotykovou obrazovku. Bankomat díky tomu snižuje riziko okopírování karty a učí klienty používat elektronické formy ověření pohybů na účtu.

266615/19

INZERCE

Generali Real Estate, jeden z předních světových správců nemovitostí a součást skupiny Generali, rozšiřuje své portfolio nemovitostí v České republice.

Společnost hledá ke koupi nemovitosti s maloobchodní složkou na velmi frekventovaných místech Prahy 1 a kancelářské projekty v centru Prahy (Praha 1), na Pankráci (Praha 4) a v okolí Anděla (Praha 5). Preferované jsou dokončené budovy, ale i nové nemovitosti v rané fázi stavebního procesu se zajištěnými nájemci budou zváženy.

Pro více informací kontaktujte nás prosím na info_cz@gre.generalirealestate.com

Foto Aero Vodochody

LEVNĚJŠÍ OPROTI KONKURENCI. Nový letoun L-39NG, který se zatím ukazuje jen jako demonstrátor na veletrzích, naváže na úspěch legendárních albatrosů oblíbených pro dostupnou cenu, snadnou ovladatelnost a údržbu. V letech 1971 až 1999 se jich prodalo 2900. Současné plány Aera Vodochody jsou o poznání střízlivější.

Aero chce prodat přes sto nových letadel

■ Vodochodská továrna rozšíří vojenský program. Plánuje prorazit jak s novými stroji L-39NG, tak s pokročilými L-159. Spoléhá na reference irácké armády a americké firmy Draken.

Pavel Otto

Cílem Aera Vodochody je návrat k tradiční výrobě lehkých proudových letounů určených hlavně pro výcvik armádních pilotů. Místo dosavadního důrazu na subdávky pro velké světové hráče má převážet právě vojenský program.

Podnik plánuje vytyžit linky z dvou třetin. Prioritou je projekt nového stroje Albatros L-39NG. Počítá se

s prodejem pokročilých L-159, pro něž se po mnoha letech neúspěšných jednání podařilo nalézt první zahraniční zákazníky.

Podle šéfa pro strategii firmy Damiana Cotuly dosahuje potenciál trhu do roku 2030 tři tisíc cvičných strojů. „Řada států si bude muset koupit nové, protože stávajícím skončí životnost. Považovali bychom za úspěch prodat sto L-39NG do patnácti let a třicet L-159 do deseti let,“ uvedl. Výhodnou těchto strojů oproti konkurenci je nižší cena a levnější provoz.

Optimismus nového vedení největší české letecké továrny v čele s bývalým generálním ředitelem

italské Alenia Aeronautica Giuseppem Giordem vychází z faktu, že technici dokončují generální opravy L-159 pro irácké vzdušné síly. Ty si objednaly tučet strojů z výzbroje české armády.

Prvních šest dostaly už loni a úspěšně je nasazují v bojích proti islámským radikálům. Kontrakt zahrnuje i pozemní vybavení a náhradní díly.

Součástí zakázky je výroba zcela nového dvoumístného L-159. Aero kvůli ní uvedlo do provozu dvanáct let zakonzenovanou montážní linku. „Ověřili jsme si, že stále dokážeme vyrobit celý letoun,“ dodal Cotula.

Dalším zahraničním odběratelem je firma Draken, která cvičí americké vojenské piloty. Aero jí letos dodá 21 opravených L-159.

Podnik, jehož majitelem je od roku 2007 Penta, utřel 5,5 miliardy korun ročně a devadesát procent produkce vyveze. Dodává díly pro evropský Airbus, kanadský Bombardier či brazilský Embraer. Vyrábí kompletní trupy se zástavbami vrtulníků S-76 a kokpity slavných Black Hawků UH60.

Do roku 2030 si podle odhadů Aera bude muset řada států koupit celkem

3000

nových cvičných letadel.

Novým partnerem Dnů NATO je po Saabu Aero Vodochody

Generálním partnerem jedné z největších leteckých a bezpečnostních show v Evropě, nazvané Dny NATO, jež se koná v Ostravě, bude v příštích třech letech firma Aero Vodochody. Vystřídá Saab, jenž byl hlavním sponzorem sedm let. Jen loni navštívilo akci 130 tisíc lidí. „Nové partnerství je pro nás významné v souvislosti s naším důrazem na vojenský program a výrobou vlastních letounů,“ uvedl šéf Aera Giuseppe Giordo. Podle zástupců armády, jimž Aero pomůže s předhládkami pro veřejnost na základně v Čáslavi, bude letos k vidění prototyp modernizovaného stroje L-159T2.

CzechTrade otevřel v zahraničí už 51 kanceláří

Tomáš Stingl

Vládní agentura CzechTrade letos završuje dvacet let existence. Od sedmi zahraničních poboček v roce 1997 se k dnešku dostala na 51 kanceláří. „Dvě třetiny z nich jsou mimo EU, je to v souladu se snahou zvýšit vývoz do mimounijních zemí,“ uvedl generální ředitel agentury Radomil Doležal.

Loni do sítě, jež na nových trzích pomáhá českým firmám, přibýly kanceláře v Singapuru, Peru a Íránu. V lednu byla otevřena pobočka v Lagosu. „Kompletní náklady na celou síť byly loni zhruba 220 milionů korun,“ shrnul Doležal.

CzechTrade loni obsloužil přes tisíc vývozců a podpořil 125 obchodních případů. Nejvytíženější byla kancelář v Düsseldorfu, která spolupracovala téměř s 260 firmami, což je meziroční nárůst o padesát procent. Novinkou jsou exportní fóra v českých regionech, kterých agentura zorganizovala zatím devět. Včera také zahájila v Praze tradiční Meeting Point neboli setkání zástup-

Reklama na Česko alias Pivní speciál

CzechTrade letos nabídne partnerům jako propagační dárek 14° pivo Exportní speciál. Světly ležák jakožto tradiční český produkt si objednal v Městském pivovaru v Havlíčkově Brodě. „To pivo je výrazněji kořeněné chmelem. Zatím jsme vyrobili asi 2,5 tisíce lahví a několik

sudů,“ uvedla brand manažerka pivovaru Jana Kavalír. „Rozpočet na výrobu je osmdesát tisíc korun,“ uvedla šéfka marketingu CzechTrade Hana Štítková s tím, že v průběhu roku může být uvařena ještě další várka speciálního piva.

ců zahraničních kanceláří s vývozců na jednom místě. Na konzultace, které potrvají do zítřka, se přihlásilo 320 firem.

Krátce

V autoprůmyslu scházejí tisíce lidí

Českým automobilkám a výrobcům autodílů chybějí zhruba čtyři tisíce pracovníků a obdobnou roční potřebu nových zaměstnanců budou mít nejméně do roku 2020. Plyne to z informací Sdružení automobilového průmyslu. Celkově představuje roční potřeba nových pracovníků 3,5 procenta z celkového počtu 117 tisíc lidí v členských firmách.

Více E15.cz

LeasePlanu ČR vzrostl čistý zisk o pětinu

Tuzemská jednička ve správě firemních vozových flotil

LeasePlan ČR dosáhla loni čistého zisku 314 milionů korun, meziročně vyššího o 19,4 procenta. Ve své flotile měla koncem roku 22,5 tisíce automobilů, tedy o jedenáct procent více než v předešlém roce.

Síť prodeje Sportisimo o pětinu zvýšila tržby

Řetězec se sportovním zbožím Sportisimo ve finančním roce 2015/2016, který skončil loni v březnu, zvýšil tržby o devatenáct procent na 5,97 miliardy korun. Zisk společnost meziročně zdvojnásobila na 304 milionů korun. Sportisimo provozuje své prodejny v 67 městech. /čtk, bo/

Vltavská vodní cesta je hotová

■ Poslední zdymadlo na řece jde do zkušebního provozu, zpozdí jej mrazy.

Jan Šindelář

Ředitelství vodních cest dokončilo plavební komoru na Hněvkovickém jezu u Týna nad Vltavou. Je to poslední zdymadlo na vltavské vodní cestě mezi Českými Budějovicemi a Prahou.

Otevření se ale oproti plánům zpozdí. Podle manažera ŘVC Jana Bukovského za to může tuhá zima, která nabourala harmonogram stavby. Odborníci budou od příštího týdne komoru testovat, program zkoušek je naplánován zhruba na tři měsíce.

„Zkoušejí se různé stavy zatížení vrat a uzávěrů plavební komory i jezů vodou, kalibrují se pohybovací mechanismy a musí se provést série

Foto: E15, Jan Šindelář

zkoušebních proplavování bez lodí i s několika testovacími loděmi,“ uvedl Bukovský. Podle něj už není možné vše stihnout do původně plánova-

ného termínu slavnostního otevření 22. dubna. „Nečekali jsme, že led bude svírat zdymadlo tak dlouho,“ doplnil Bukovský.

Komora se nově otevře běžnému plavebnímu provozu 20. května, kdy už je plavební sezona v plném proudu. Do té doby ještě dělníci doděla-

jí úpravy břehů, dokončí povrchy komunikací a odtěží přístupové hráze.

Díky zprovoznění zdymadla na Hněvkovickém jezu se plavidlům otevře zhruba sto kilometrů dlouhá cesta z Českých Budějovic na Orlickou přehradu, jejíž hráz mohou menší lodě překonat výtahem. Na Slapech pak funguje převoz za traktorem. Na obou jmenovaných hrázích chce Ředitelství vodních cest v budoucnu vybudovat velké výtahy také pro výletní parníky.

DO TÝNA. Dolní výjezd z plavební komory směrem k Týnu nad Vltavou musí mít zpevněné dno, aby ho vypouštěná voda nevymlela.

Úprava jihočeské Vltavy pro lodní provoz vyšla zhruba na dvě miliardy korun, z toho si poslední komora vyžádala 225 milionů. Splavnění Vltavy má přítom zastávce i kritiky. Podporují je například poříční starostové, za zbytečné je považuje třeba jihočeský hejtman Jiří Zimola.

Argumenty ve prospěch splavnosti poskytují statistiky. Počet vydaných lodních řidičáků i registrovaných plavidel v tuzemsku prudce roste. Loď může řídit už více než sto tisíc Čechů.

266605/10

INZERCE

PRIM: tradiční i osobité hodinky

Tradiční česká značka náramkových hodinek PRIM se v uplynulých dvaceti letech stala důkazem toho, že kvalitní české výrobky si své místo na trhu udrží. Je ale nutné nabídnout zákazníkovi něco navíc, přidanou hodnotu, výjimečné vlastnosti, díky kterým se značka – a její zákazník – odliší od davu a konkurence.

PRIM byla původně značkou hodinek, produkovaných ve stotisícových sériích. Segment levných, masových hodinek po otevření trhů ale postupně ovládly výrobky asijské produkce, které však zdaleka nedosahují úrovně kvality, ani nadčasového designu primek. Tradiční výrobce hodinek PRIM, společnost ELTON hodinářská z Nového města nad Metují, která se v loňském roce stala součástí

holdingu Czechoslovak Group, se proto zaměřila právě na kvalitu a design, jaký nevyjde z módy ani za řadu let.

Používá tradiční i méně obvyklé materiály, které se pečlivým zpracováním a umem šikovných českých rukou po mnoha hodinách soustředěné práce změní v náramkové hodinky. Těžištěm produkce jsou dnes mechanické náramkové hodinky, osazené strojkem vlastní

konstrukce. Takové hodinky jsou skutečně výjimečným kouskem, složeným z téměř 130 dílů, z nichž většina se vyrábí přímo v manufaktuře ELTON hodinářská. Profesionálové z několika různých oborů musí provést přes tisíc úkonů, než vyrobí hodinky, jejichž nejmenší součástky jsou bez lupy jen těžko rozeznatelné.

Díky tomu, že výroba probíhá doslova pod jednou střešou, jsou v ELTONu schopni reagovat i na různá přání zákazníků. Nejčastější je personalizace hodinek vyrytím monogramu na korunku, nebo rytina na zadní dýnko hodinek. Náročnější zákazníci mají speciální požadavky na použitý materiál nebo design číselníku i pouzdra. Takové hodinky jsou

pak výrazem individuality a osobnosti majitele, který má záruku, že s úplně stejnými hodinkami nepotká nikoho dalšího. Hodinky PRIM jsou dnes i dobrou investicí a nemusí jít jen o modely, vyrobené z drahých kovů.

Výjimečné jsou také limitované edice, které ve společnosti ELTON hodinářská připravují vždy k významnému výročí nebo připomenutí zajímavých osobností naší historie. Aktuálně jsou to společenské hodinky PRIM Václav Havel, které jedinečným způsobem připomínají výraznou osobnost moderních dějin České republiky. Zákazníky, kteří dávají přednost sportovním modelům, oslovila další limitovaná edice – legendární hodinky ORLÍK s pouzdem, vyrobeným z bronzu.

Pro tento rok jsou připraveny další zajímavé novinky, konstruktéři ELTONu vyvíjejí také nová zajímavá konstrukční řešení in-house mechanických strojků. Přestože většinu zákazníků společnosti tvoří muži, jsou nyní v plném proudu přípravy modelů, na kterých se podílí i známá česká modelka a designérka šperků Pavlína Němcová, a které budou tedy výsostně dámské. Protože nejen muži se stále častěji chtějí stát součástí české hodinářské tradice, založené již roku 1949.

Poslanci svedou bitvu o reformu emisních povolenek

Foto: Reuters

ZÁKONODÁRNÉ RUCE. Europoslanci budou dnes řešit budoucí podobu systému ETS.

■ Evropský parlament chce zrychlit snižování emisí v systému emisních povolenek. S tím narazí na odpor členských států.

Jan Stuchlík

Po měsících vyjednávání ve výborech budou dnes evropské poslanci hlasovat o své představě reformy trhu s emisními povolenkami po roce 2020. Na jedné straně chtějí, aby se prostřednictvím povolenek snižovaly emise rychleji, než zamýšlela Evropská komise a než jsou

ochotny přijmout členské státy. Na druhé straně poslanci vycházejí vstřícně požadavkům průmyslu, kterému by nákup drahých povolenek uškodil v mezinárodní konkurenci. S odhlasovaným textem vstoupí parlament do jednání s členskými státy o konečné podobě reformy.

„Celý návrh je jako věž z kostek. Jakmile začnete jednotlivé kostky vyndávat, věž se zřítí. Pak ji budete muset složitě stavět znovu. Nedějte si iluze o průchodnosti vašich pozměňovacích návrhů,“ upozornil v rozpravě Ian Duncan, který ve výboru pro životní prostředí dojednával text parlamentního návrhu.

Přesto už rozprava ukázala, že část poslanců hodlá dohodnutý text měnit.

Trnem v oku zástupců Evropské strany lidové či evropských konzervativců je vyřazení výrobců cementů ze systému bezplatného přidělování povolenek. Povolenky by si cementáři měli kupovat. Před zahraniční konkurencí je má chránit nová povinnost dovozců cementu, kteří budou muset na dovážěný cement kupovat povolenky. S detaily má přijít komise v roce 2019. „Jako poslanci nemůžeme připustit, aby vše bylo svěřeno pouze do pravomoci komise. Vraťme cement do obecného systému bez-

platného přidělu povolenek,“ vyzval Ivo Belet z Evropské lidové strany.

Výroba cementu je vedle oceláren hlavním odvětvím, které získává nejvíce povolenek zdarma. Pokud by na ně už cementáři neměli nárok, zbylo by více povolenek ostatním sektorům. Navíc by nehrozilo, že by se jim přiděl z roku na rok měnil podle aktuálního množství vypouštěných emisí. Přesto budou úpravy bezplatného přidělu povolenek pro některé firmy drahé. „I když parlament zmírnil text komise, pořád dvě největší české ocelárny

Třinecké železářny a ArcelorMittal bude stát mezi roky 2021 a 2030 nákup dodatečných povolenek přes 1,5 miliardy korun,“ uvádí Jan Czudek, předseda oborové asociace Hutnictví železa.

Po Evropském parlamentu přijdou na řadu členské státy. Ty by se měly shodnout do konce února. Západoevropské státy požadují rychlejší odstranění přebytku povolenek na trhu, který drží cenu tuny oxidu uhličitého nízkou. Proti zdražení protestují východoevropské státy. Česku dosavadní výsledky jednání vyhovují.

Jak se má změnit obchodování s povolenkami

- Komise a členské státy chtějí snižovat ročně emise v systému EU ETS o 2,2 procenta, EP navrhuje tempo 2,4 procenta.
- Komise navrhuje přiděl početně snížit na hodnoty, které jsou v ocelářství technicky nedosažitelné, EP je proto chce upravit.
- Chudší státy budou přidělovat zdarma povolenky na výrobu energie výměnou za investice do snižování emisí. EP chce z těchto investic vyjmout výstavbu účinnějších uhelných elektráren.
- Přbytek povolenek na trhu se bude odvádět do speciální rezervy. EP hodlá zrušit 800 milionů povolenek v rezervě, tedy třetinu přebytku. Členské státy jednají o rychlejším převodu přebytkových povolenek do rezervy.
- Zřídí se fondy pro inovace v energetice a průmyslu financované z prodeje části povolenek.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 14. 2. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,562
Čína	1	3,708
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,624
Japonsko	100	22,438
Kanada	1	19,522
Maďarsko	100	8,769
Norsko	1	3,043
Polsko	1	6,283
Rusko	100	44,336
Švédsko	1	2,855
Švýcarsko	1	25,348
Turecko	1	6,968
USA	1	25,437
Velká Británie	1	31,754

Akcie na pražské burze

14. 2. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	69,80	-0,14 %
ČEZ	431,00	-0,78 %
Erste Bank	806,80	-0,16 %
Fortuna	95,85	0,89 %
Kofola	399,00	-2,47 %
KB	954,00	-0,82 %
Moneta	85,20	-3,29 %
O2 CR	268,00	-0,22 %
Pegas	831,40	0,16 %
Philip Mor. ČR	13 439,00	1,13 %
TATRY	700,00	0,00 %
Unipetrol	198,00	0,66 %
VIG	616,90	0,47 %
Celkový objem (v tisících korun)	843 170	

Výsledky

Rolls-Royce

Britský výrobce leteckých motorů se v loňském roce propadl do rekordní ztráty 4,6 miliardy liber (146 miliard korun). Vliv měly negativní dopady slabé libry i náklady na urovnání obvinění z korupce, které činí 671 milionů liber. Částka je splatná ve prospěch Velké Británie, USA a Brazílie během pěti let, firma ji ale už nyní celou započítala do svých nákladů.

Credit Suisse

Čistá ztráta druhé největší švýcarské banky v loňském čtvrtém čtvrtletí meziročně klesla o 60 procent na 2,35 miliardy švýcarských franků (59,5 miliardy korun). Na hospodaření měla negativní vliv vysoká pokuta, kterou banka musí zaplatit v USA. Firma také oznámila, že v letošním roce zruší dalších 5500 pracovních míst.

TUI

Největší pořadatel zájezdů na světě hospodařil v prvním fiskálním čtvrtletí se ztrátou před úroky, daní a odpisy 66,7 milionu eur (1,8 miliardy korun). Meziročně je to o 17 procent méně. Pořadatelé zájezdů mívají v zimním období většinou ztrátu, zisky se dostávají až v průběhu hlavní letní sezony. /čtk/

Toshiba má opět potíže

■ Firmu stáhnou do ztráty rozsáhlé odpisy u jaderných aktivit, vedení se však opět potýká i s auditem výsledků.

Japonská společnost Toshiba musí ve své americké jaderné divizi odepsat celkem 712,5 miliardy jenů (zhruba 160 miliard korun). Firma také potvrdila, že předseda její správní rady Šigenori Šiga v rámci převzetí zodpovědnosti za vzniklé ztráty odstoupí z funkce. Toshiba nyní předpokládá, že za finanční rok do konce března vykáže čistou ztrátu kolem 390 miliard jenů (zhruba 87,5 miliardy korun). V dřívější prognóze počítala s celoročním ziskem, který odhadovala na 145 miliard jenů. Podnik měl včera zveřejnit výsledky hos-

Foto Reuters

S ÚCTOU. Ředitel firmy Satoshi Tsunakawa se klaní na začátku konference, při níž oznámil, že výsledky firmy neoznámí.

podání za třetí finanční čtvrtletí. Na poslední chvíli však oznámil, že prezentaci výsledků kvůli problémům s auditem odkládá. Akcie podniku na to reagovaly prudkým poklesem, jejich cena uzavřela obchodování na burze v Tokiu se ztrátou osm procent.

Toshiba uvedla, že auditoři zpochybnili způsob, jakým její americká jaderná divize Westinghouse

zaúčtovala převzetí společnosti Chicago Bridge & Iron (CB&I). Dodala, že se snaží získat od regulačních úřadů povolení, aby mohla čtvrtletní výsledky zveřejnit až 14. března. Později firma zveřejnila odhady zisku na první tři čtvrtletí i celý finanční rok a rozsah odpisů u jaderných aktivit v USA. Upozornila ale, že tyto údaje ještě neschválili auditoři. /čtk/

Z parketu

Ondřej Tollinger

O technické analýze

Doba, kdy technická analýza byla předvídatelná, je minulostí. Ještě minulé roky se jevílo jako reálné, že kurz euro dolaru zamíří k paritě. Tomuto nasvědčovala vyjádření centrálních bank, které svoji politiku mění pouze pozvolna, a náhlých překvapení se nám od nich dostává jako šafránu. A pokud si obchodník nakreslí do grafu významné úrovně, trendové kanály, Fibonacciho úrovně či další prvky technické analýzy, tak dostával poměrně jasné indikace vstupů a výstupů z obchodů.

Poslední týdny však kurz euro dolaru atakoval hodnotu 1,08. Zmíněný pohyb má jasný důvod jménem Donald Trump. Není vůbec důležité, zda jste

průznivcem nebo odpůrcem jeho politiky, ale na pozoru se před jeho slovy jako obchodník musíte mít neustále. Z Bílého domu mohou bez jakéhokoli upozornění přijít zprávy přes sociální sítě, které nelze predikovat. A nemusí to být pouze ze zámoří, obdobně lze pozorovat reakce trhu na projevy kandidátky na francouzského prezidenta Marine Le Penové. Nepředvídatelnost tak z těchto zpráv dělá onu hrozbu pro technické obchodníky.

Klasické fundamentální zprávy mají jasně daný čas, kdy budou zveřejněny, zpravidla mají odhad a dá se z nich usoudit, jaký dopad budou mít na ekonomiku či centrální banky. Naopak obecný tweet bez hodnot, časového ohraničení a definovaného dopadu je pro trhy nepředvídatelný. Nezbyvá než věřit, že překvapivých intervencí od ústavních představitelů bude co nejméně a jejich kroky více předvídatelné s jasněji danými pravidly.

Autor je makléřem Patria Finance

264950/40

INZERCE

Krátce

Opel by se mohl stát součástí PSA

Francouzská automobilka PSA Group vyrábějící vozy Peugeot a Citroën potvrdila úvahy o převzetí konkurenta Opel, evropské divize největší americké automobilky General Motors. Případné spojení by vytvořilo druhou největší automobilovou skupinu v Evropě a vyvinulo silnější konkurenční tlak na největší evropskou automobilku Volkswagen.

Fed chystá zvýšení úroků

Americká centrální banka bude muset zvýšit úrokové sazby na jednom z nadcházejících zasedání. Řekla to šéfka Fedu Janet Yellenová při svém prvním vystoupení v Kongresu od nástupu prezidenta Donalda Trumpa. Naznačila však, že existuje značná nejistota ohledně ekonomické politiky nové vlády. Zvyšování sazeb je podle ní nutné kvůli dalšímu zvyšování napětí na trhu práce a očekávání růstu inflace.

Polská ekonomika zakončila rok silným růstem

Polský HDP ve čtvrtém čtvrtletí vzrostl proti předchozím třem měsícům o 1,7 procenta, nejvýrazněji za téměř deset let. V rychlém odhadu to potvrdil polský statistický úřad. Ve třetím čtvrtletí růst ekonomiky činil 0,4 procenta. Silný růst podpořila podle ekonomů vysoká spotřeba spolu s oživením veřejných investic.

Inflace v Německu je nejvýše za 3,5 roku

Míra inflace v Německu v lednu podle údajů harmonizovaných s metodikou Evropské unie meziročně dosáhla 1,9 procenta. Podle dostupných dat je tak nejvyšší za 3,5 roku. Proti prosinci se ale ceny o 0,8 procenta snížily, potvrdil ve své konečné zprávě německý statistický úřad. Nejvíce se během ledna zvyšovaly ceny potravin, alkoholických nápojů, tabáku a dopravy. /čtk/

ŽRALOCI
PŘEČTĚTE SI, PROČ SE
JICH NEMUSÍME BÁT

WWW.LIDEAZEME.CZ

PŘÁVĚ V PRODEJI

Tradiční strany ve Francii selhaly

■ Dvě největší francouzské strany se v boji o Elysejský palác dostaly do zoufalé situace. Necelých deset týdnů před volbami je zjevné, že nejsou schopny nabídnout kandidáta přijatelného pro potřebnou část voličů, jenž nemá škraloupy z minulosti. Průzkumy naznačují, že se rozhodující klání o prezidentskou funkci může odehrát bez jejich účasti.

Karolína Flaszová

Vítěz podzimních primárek tradiční pravice François Fillon se noří stále hlouběji do skandálu se zaměstnáváním manželky a odměňováním svých dětí. Podle tisku

jeho nejbližší touto cestou získali téměř milion eur. Republikánskému kandidátovi za to hrozí soud, podle některých zdrojů by řízení mohlo začít v nejbližší době. Propírání kauzy už také napáchalo politické škody.

Zastávce protřžních reforem měl ještě v lednu slušnou šanci na celkové vítězství. Podle aktuálních šetření by se do druhého kola neprobojoval, i když jeho odstup za první dvojici zatím není dramatický. Nedávný průzkum také ukázal, že sedm z deseti Francouzů chce, aby se kandidatury vzdal, špatné mínění o něm nyní má i více než polovina pravicových voličů. Jeho mítinky komplikují protesty lidí, kteří hovoří o zradě důvěry a žádají po něm vrácení veřejných prostředků. Obdivovatel Margaret

SOCIALISTA. Velkým předvolebním tématem Benoïta Hamona (49) je zavedení nepodmíněného základního příjmu.

Thatcherové chce přesto pokračovat. „Budu bojovat až do konce, protože jedině můj projekt je schopný Francii vzkřísit,“ tvrdí.

Za jeho neochotou odstoupit se ale částečně skrývá i bezradnost jeho strany. Samotná Fillonova nominace byla překvapivě. Republikáni víceméně předpokládali, že úloha jejich kandidáta případně umírněnému a poměrně oblíbenému Alainu Juppému nebo agilnímu exprezidentovi Nicolasi Sarkozymu, který by mohl odlákat voliče nacionalistce Marine Le Penové.

Nyní se nabízejí jako náhradníci Fillona, jenže oba rovněž mají na svém kontě korupční skandály. Partaje se zřejmě domnívá, že voliči by takovou výměnu mohli brát jako provokaci. „V žádném případě nebudu plánem B,“ řekl navíc už počátkem února Juppé, jehož vnímají Francouzi jako nejvhodnější

alternativu. Tradiční pravici tak nezbyvá než doufat, že Fillon aféru přestojí nebo vybrat mezi méně výraznými tvářemi nového adepta, který bude mít vůči konkurentům v kampani časový hendikep. Republikánští poslanci každopádně tlačí na vedení strany, aby situaci řešilo.

Potíže republikánů spadly jejich socialistickým rivalům do klína v okamžiku, kdy z nich zřejmě nedokážou nic vytěžit. Pro stranu bylo už tak dost nepříjemné, že silně nepopulární prezident François Hollande neměl šanci na obhajobu postu. Její primárky navíc vyhrál kandidát, který je na levém křídle partaje a má tak poměrně úzce vymezený elektorát. Exministr školství Benoît Hamon podle průzkumů v tuto chvíli nedokáže pro svůj program získat více než šestinu voličů a jeho postup do druhého kola je málo pravděpodobný.

PROMARNĚNÁ ŠANCE. O post favorita francouzských prezidentských voleb připravila Françoise Fillona (63) kauza kolem zaměstnávání a platů jeho manželky.

Adeptem na vítězství může být Macron

■ Novou předvolební hvězdou je Emmanuel Macron, který jde do voleb jako kandidát loni založeného hnutí En Marche.

Díky Fillonovým skandálům se v průzkumech posunul na druhé místo zaručující postup do rozhodujícího duela bývalý socialista Emmanuel Macron (39). V něm by měl někdejší ministr hospodářství pohodlně porazit šéfa Národní fronty Marine Le

Penovou. Komentátoři ale podotýkají, že do 23. dubna je ještě daleko.

Centrista sází na to, že by mohl posbírat hlasy voličů nespokojených s dosavadní socialistickou vládou i lidí znechucených skandály republikánů. Zdůrazňuje, že kategorie levice a pravice jsou přežití, a snaží se vystupovat jako nositel změny. Je však otázka, jestli jeho příznivci skutečně v rozhodujícím okamžiku odhlédnou od tradičního, ve Francii poměrně zakořeněného dělení. Jen polovina

z nich si je totiž svou volbou dopředu jistá.

Jérôme Fourquet z průzkumné agentury Ifop poznamenal, že se Macronovi podařilo to, co nikomu jinému před ním – stal se důvěryhodným prezidentským kandidátem mimo okruh tradičních stran. Podle něj ale bude velice záležet na tom, jak obstojí s napjatě očekávanou prezentací programu, kterou chystá na konec února. „Dokáže za sebou dobře sjednocovat velmi rozdílné segmenty voličů, dosud tak

ale činil obecnými nápady a abstraktními projevy. Nyní teprve uvidíme, jestli dokáže předkládat konkrétní návrhy bez toho, aby zklamal buď své pravé, nebo levé křídlo,“ řekl Fourquet serveru Politico.

Odborníci připomínají, že pro něj může být problémem slabé politické zázemí. I kdyby se mu podařilo se do Elysejského paláce dostat, bude mít obtížný úkol uspět se svým hnutím v červnových volbách. Jinak by byla jeho moc značně omezená. /kaf/

Trumpův protiimigrační výnos tlumí lety do USA

■ Exekutivní příkaz prezidenta Donalda Trumpa pozastavující přijímání uprchlíků ze sedmi muslimských zemí stál USA na ušlých příjmech už 185 milionů dolarů.

Jiří Liebreich

Od vyhlášení Trumpova dekretu pozastavujícího přijímání uprchlíků ze sedmi především muslimských zemí klesl cestovní ruch USA o 2,2 procenta, tvrdí The Telegraph s odkazem na zjištění Global Business Travel Association. Ačkoli byl Trumpův příkaz pozastaven federálním odvolacím soudem, snížená míra cestovního ruchu je doprovázena i propadem poptávky po letech do USA.

Podle cestovní společnosti Hopper, která analyzuje miliardy vyhledávaných

letů, je poptávka po letech do USA o deset procent nižší než před začátkem Trumpova prezidentství. Podle Hopperu začala poptávka klesat už v den Trumpovy inaugurace – tehdy šlo o pětiprocentní propad oproti předchozím dvěma týdnům. Po kontroverzním dekretu, kterým Trump zakázal vstup do země občanům některých zemí, poptávka po letech do USA klesla o 17 procent.

Vedle Hopperu zaznamenala podobnou tendenci v propadu poptávky i cestovní společnost Kayak. Ta zanalyzovala vyhledávání občanů Evropské unie, kteří vybírali své lety do USA. Jejich zájem je prý meziročně o čtrnáct procent nižší.

Na ušlých příjmech už stál Spojené státy Trumpův protiimigrační výnos zhruba 185 milionů dolarů, tvrdí The Telegraph. /čtk/

Nepřiznal všechny kontakty, a tak jde

Hlavní bezpečnostní poradce Bílého domu Michael Flynn, jehož styky s ruským velvyslanectvím prověřuje FBI, odstoupil. V rezignačním dopise Flynn uvedl, že během rychlého vývoje své kauzy nedopatřením nesdělil viceprezidentovi Mikeu Penceovi úplné informace o kontaktech s ruským velvyslancem Sergejem Kisljakem. Podle deníku The Washington Post jednal Flynn s Kisljakem o amerických sankcích proti Rusku ještě před Trumpovou prezidentskou inaugurací. Flynnova rezignace může ovlivnit zítřejší Trumpovu schůzku s izraelským premiérem Benjaminem Netanjahuem. Flynn se při přípravě tohoto setkání několikrát sešel s izraelskými bezpečnostními představiteli a leccos si z těchto schůzek odnesl.

Krátce

Syrská armáda a povstalci sladili své taktické plány

Syrská armáda a povstalci, za nimiž stojí Turecko, se dohodli na bezpečnostním opatření, které má zamezit vojenskému střetu mezi účastníky bojů o severosyrské město Al-Báb. O vytlačení radikálů z hnutí

Islámský stát z tohoto města usiluje turecká armáda, která podporuje povstalecké skupiny, a také syrské vojsko.

Tunisko odmítá budovat tábory pro uprchlíky

Tuniský premiér Júsuf Šáhid před včerejším setkáním s německou kancléřkou An-

gelou Merkelovou v Berlíně dal najevo, že nesouhlasí s úvahami o tom, že by byl v jeho zemi zřízen přijímací tábor pro uprchlíky. V rozhovoru, který poskytl listu Bild, také odmítl jakoukoli odpovědnost své země za Tunisana Anise Amriho, který v prosinci v Berlíně spáchal teroristický útok. /čtk/

Náš člověk v Budapešti

Gregor Martin Papucsek

v Maďarsku daří zvednout přes 10 tisíc kusů.

A to i díky festivalu, který se konal o víkend na náměstí Svobody poblíž parlamentu. Šlo už o jubilejní, 10. přehlídku „zdravotně nezávadných“ klobás, jaternic, jelítek, šunek, slaniny či škvarků... všechny by prý mohly být lékaři doporučované. Mangalica je totiž bio prase! Chová se volně a je nositelem takzvaného dobrého cholesterolu. Což vysvětluje dvojnásobnou cenu normálního vepřového masa. Evidentně tomu věří davy Budapešťanů, kteří tradičně spořádali kilometry klobás, jaternic a jelít. Letos ale byly hitem škvarky. Vždyť byly z light sádla!

Svině ve městě

Centrum Budapešti ovládli obrovští vepři. Ne ledajací, ale ryšaví, plaví a s vlašovicím břichem. Šlo o tři druhy speciálního, maďarského plemene – mangalici. Pro svou kudrnatou, jakoby naondulovanou dlouhou srst by ta prasata vypadala směšně, kdyby nebyla tak obrovská. Či spíše mimořádně tlustá. Leckdy až půltunová. Však o to i jde, je to prase původně chované na sádlo, slaninu mívá vysokou přes 10 centimetrů. Za socialismu zanedbávané, v raném stadiu nového kapitalismu téměř vyhybnulé, ale postupně se jeho stavy

Od návštěvy festivalu ale ve mně hraje čertík. Nejde tu jen o dobrý marketing? Kloním se k názoru, že ano, a mám na to i mikrobajku: I mangalica je svině, jen má lepší piárko.

Autor je spolupracovníkem redakce

Ruský exposlanec emigroval na Ukrajinu

Skandál včera v Rusku vyvolal bývalý komunistický poslanec federálního parlamentu Denis Voroněnkov oznámením, že emigroval na Ukrajinu a získal ukrajinské občanství z obav před pronásledováním ruskou tajnou policií. V prohlášení Cenzor uvedl, že „situace v dnešním Rusku připomíná nacistické Německo“.

Voroněnkov ukrajinským novinářům řekl, že „celý ruský stát se zbláznil a ovládá ho pseudovlastenecké šílenství“. Ruskou anexi Krymu v roce 2014 v parlamentním hlasování prý osobně nepodpořil, hlasovali za něj komunističtí kolegové. „Obyvatelé Krymu by se nechali připojit i k USA, kdyby jim slibili penzi tisíc dolarů,“ prohlásil. /čtk/

COMPUTER

Žijte digitálním světem

PRÁVĚ V PRODEJI

www.zive.cz

Kvůli kauze VW chci v Evropě kolektivní žaloby

■ **Česká eurokomisařka** je odhodlaná vyjednat pro evropské majitele dieselových vozů z koncernu Volkswagen alespoň nějakou **nefinanční kompenzaci**. Už proto, aby si automobilka uvědomila, že se ke spotřebitelům má chovat férově.

Dieselgate ovšem může spustit mnohem větší změny v tom, jak se podvedení **spotřebitelé** mohou **domáhat svých práv**. „Informovala jsem ministry spravedlnosti, že budu navrhovat legislativu, která by měla zavést možnost kolektivní žaloby do právních řádů členských zemí,“ říká **Věra Jourová**.

Jan Stuchlík

ES Už půl roku tvrdíte, že by Volkswagen měl odškodnit evropské majitele vozidel, která obcházela pravidla o emisích. Minulý týden jste se potkala se šéfem Volkswagenu Matthiasem Müllerem. Co jste po něm požadovala? Žádám o nefinanční bonus pro evropské spotřebitele. Nikdy jsem neřekla, že Volkswagen má něco platit. V USA bude automobilka platit, protože federální soud konstatoval, že vznikla škoda. Já nejsem soud, proto jsem od začátku chtěla, aby si VW sám řekl, jakým způsobem napraví nemateriální škodu, již spotřebitelům způsobil.

ES Jakou škodu? Znejistění a následné obtěžování spotřebitelů s úpravami motorů. Samotný fakt, že je automobilka podvedla. Ať se k tomu dobrovolně nějak postaví. Nemám totiž pravomoc, abych ji donutila něco zaplatit nebo poskytnout.

ES Co by měl Volkswagen udělat? Tři věci. Majitele vozů s dieselovými motory, kterých se aféra týká, budou informovat a pozvou je k opravě, což vyplývá také ze směrnice o ochraně spotřebitele, které Volkswagen porušil. Na tom jsme se dohodli už v září, že do konce roku budou postižení majitelé informováni a do podzimu roku 2017 bude zhruba 85 procent aut opravených.

ES Která je ta třetí věc? Zvaní lidí do autoservisů je určitý druh obtěžování, které vzešlo mimo jiné z porušení pravidel na ochranu spotřebitele. Ať jim tedy něco za toto obtěžování nabídnou. O tom něčem jsem jednala i s panem Müllerem. Chci, aby si Volkswagen uvědomil, že by měl obnovit důvěru lidí, aby si znovu kupovali jejich auta. Je to otázka základní spravedlnosti či etiky. Může jít třeba o posunutí

záruční lhůty či o opravu zdarma navíc.

ES Proč vy jako evropská komisařka chcete napravovat reputaci jedné automobilky, když by na tom měla mít zájem především ona sama? Protože považuji za svou povinnost tlačit Volkswagen k tomu, aby přistupoval ke spotřebitelům všude stejně. A aby jim nabídl nějakou formu odškodnění, přátelské marketingové gesto. Hájím zájmy evropských spotřebitelů. V Americe odškodňují finanční kompenzaci na základě jednoho rozhodnutí federálního soudu. Tuto možnost v Evropě nemáme. Ale nemělo by se toho zneužívat. Na druhé straně úplně bezzubí také nejsme. Máme národní soudy, které mohou rozhodnout o finančním odškodnění, pokud bude prokázáno, že spotřebitelům automobilka způsobil škodu.

ES Volkswagen o nějakém odškodnění nechce slyšet. Budete ještě s Matthiasem Müllerem jednat? Teď také čekáme, až se britský certifikační orgán vyjádří k opravám škodovek. Tím se završí alespoň etapa oprav, protože budou v celé EU povoleny opravy všech postižených aut. Sám Matthias Müller prohlásil, že jakmile britský úřad rozhodne, bylo by dobré se znovu sejít. Ode mě ale uslyší pořád totéž.

Chci, aby si Volkswagen uvědomil, že by měl obnovit důvěru lidí, aby si znovu kupovali jejich auta. Je to otázka základní spravedlnosti či etiky. Může jít třeba o posunutí záruční lhůty či o opravu zdarma navíc.

Čeští spotřebitelé se v energetice vymykají evropskému průměru. Je tam vidět pasivita hraničící až s rezignací.

A když se nic dít nebude, tak budeme v jednotlivých členských státech postupovat směrem k soudním žalobám.

EB Měla by Evropská unie upravit na základě této kauzy pravidla na ochranu spotřebitele?

Mám o argument více, proč prosazovat, aby lidé ve všech členských státech mohli podávat hromadné žaloby. Příslušné národní inspektoráty by je v ideálním případě měly zastupovat. Nejde ale jen o spotřebitelské spory. Týká se to třeba také porušení práv na ochranu soukromí. Tlakem na existenci kolektivní žaloby ve všech státech zároveň odlehčí soudům. Není udržitelné, abychom k soudům posílali tisícovky jednotlivců. Soudní rozhodnutí pak přinesou něco jen těmto jednotlivcům, protože tady nefunguje precedenční právo.

EB Kolektivní žaloby by byly poměrně velkým průlomem do národních právních řádů. Už jste to se členskými státy konzultovala?

Šest zemí už má v občanském právu určitou formu kolektivní žaloby. V Česku ji máme v trestním právu. Evropská komise už někdy v roce 2013 doporučila členským státům, aby nějakou formu kolektivní žaloby zavedly. Předminulý týden jsem informovala na maltské schůzce ministry spravedlnosti, že budu navrhnout legislativu, která by měla kolektivní žalobu do právních řádů zavést.

EB Co na to říkali?

Nikdo neprotestoval. Ve světle dieseldgate je to asi pochopitelná reakce.

EB Má být kolektivní žaloba zavedena jako univerzální nástroj, nebo by její použití mělo být omezeno na konkrétní oblasti?

O tom teď jednáme. V mém portfoliu se setkává nejen spotřebitelská tematika, kde by to mělo kvůli případu Volkswagenu smysl, ale starám se

Foto: E15 Michael Tomáš, ZK

také o ochranu dat. Může se stát, že jedním kliknutím někdo poškodí miliony lidí. Tady se ale už nacházíme v oblasti základních lidských práv, což je ochrana soukromí. O použití kolektivní žaloby v této oblasti bude velká debata. Neměla by ale trvat dlouho.

EB Neměl by být Volkswagen místo odškodňování spotřebitelů postihován za to, že porušil pravidla o emisích, kde je jeho vina poměrně jasná?

Spotřebitelská linie je jen jedná část. V celé kauze selhaly také státy, které dostatečně nekontrolovaly, jestli automobily dodržují všechny technické normy. Tuto záležitost řeší polská komisařka Elżbieta Bienkowska. Budeme spouštět řízení vůči státům, které nevykonávaly dostatečně dozor nad technickou stránkou věci.

EB Ted' připravujete revizi unijního spotřebitelského práva. Ukázala kauza Volkswagen ještě něco dalšího kromě kolektivních žalob, co by se v evropské ochraně spotřebitele mělo změnit?

Ze samotné kauzy Volkswagen ani ne. Možné změny vyplývají více ze současné situace. Spotřebitelské směrnice jsou v některých případech z osmdesátých let minulého století. Směrnice máme příliš mnoho, jsou v některých oblastech zastaralé, nereagují na nová případná ohrožení. A jsou možná napsány zbytečně nerosrozumitelné.

Revidujeme sedm směrnic. Chceme legislativu zjednodušit, zmodernizovat a zvýšit

ochranu spotřebitele tam, kde to bude nutné. Hodláme reagovat na rozvoj digitálního světa. V ideálním případě aby se z těchto směrnic dal vytáhnout jednostránkový kodex práv spotřebitele, který si lidé snadno zapamatují.

EB Budete nechávat ochranu spotřebitele na národní úrovni, nebo pro některé nadnárodní kauzy budete chtít větší pravomoci pro Evropskou komisi?

To už máme v nařízení, které komise schválila po revizi spolupráce při ochraně spotřebitele. V rámci posíleného dohledu nad trhem si komise řekla o pravomoc, aby měla právo spustit vůči firmě řízení, když poruší pravidla pro ochranu spotřebitele na třech čtvrtinách území EU nebo vůči třem čtvrtinám obyvatel. V prosinci jsme to navrhli a nyní návrh prochází demontáží v Evropském parlamentu i v radě.

EB Co chtějí změnit?

Evropský parlament sice navrhuje, abychom pravomoc měli už při porušení na polovině území nebo vůči polovině obyvatel, ale jen po dohodě s národními inspektoráty. Také se pravomoc změkčuje, že má jít jen o doporučení spustit řízení. Pokud by ale komise neměla mít právo rozhodnout, že se takové řízení spustí, nemá cenu nařízení vytvářet. Zejména vůči členským státům budu tvrdě zastávat náš postoj.

EB Jak by měla nová úprava spotřebitelského práva vypadat?

Mohly by to být klidně dvě směrnice, které budou psány

srozumitelným jazykem. Velká otázka je, jak se stavět k různým digitálními platformám a sdílené ekonomice, tedy službám jako Airbnb nebo Uber. Zatím tyto nové formy, kdy spotřebitelé obchodují se spotřebiteli, postrádají důležitý prvek spotřebitelské politiky, což je slabší strana v obchodním vztahu.

Ve vztahu spotřebitel-spotřebitel toho slabšího nevidím. I proto, že do těchto vztahů se pouštějí lidé, kteří si jsou vědomi, že podstupují určité riziko, a jsou ochotni za něj nést odpovědnost. Nejsou to klasičtí slabí spotřebitelé, kteří potřebují posílenou ochranu.

EB Z vašeho hodnocení spotřebitelských trhů vyplynulo, že nejhorší postavení mají spotřebitelé v telekomunikacích a energetice. Budete navrhnout změny v těchto konkrétních oblastech?

Ještě mezi ně patří finanční služby. Na druhé straně třeba čeští spotřebitelé se v energetice vymykají evropskému průměru. Nás nezajímá, kolik platíme za elektřinu, necháváme si poslat jedno vyúčtování ročně, nevidáme se moc na možnosti změny dodavatele. Je tam vidět pasivita hraničící až s rezignací.

EB Problém je ale spíše v nepřehlednosti produktů a celého trhu, který ovládly smlouvy na dobu určitou, z nichž se těžko vyvazuje. V energetickém balíčku máme záměr, aby v každém státě byl jeden srovnávací nástroj. Stát se musí posta-

rat o to, aby spotřebitel najel na jednu webovou stránku, kde si srovná všechny ceny a získá přehled o nabídkách. Protože v nepřehledném prostředí může podvádění spotřebitelů snadno bujet.

EB Kdy má být revize spotřebitelského práva hotová?

Do konce března předložím zprávu, na jejímž základě si ujasníme, jakým směrem se revize bude ubírat. Pak se bude posuzovat, jestli máme dostatečně silné důvody, abychom směrnice měnili. Nechci změny legislativy za každou cenu a nechci za každou cenu otevírat starší právní normy, které by pak státy chtěly demontovat.

Věra Jourová (52)

Komisařkou pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů se stala v roce 2014.

Do Bruselu odcházela z funkce ministryně pro místní rozvoj. Na oba posty byla kandidátkou hnutí ANO. Na MMR pracovala v letech 2003 až 2006 jako náměstkyně. V roce 2006 byla obviněna z přijímání úplatku a měsíc strávila ve vyšetřovací vazbě. O dva roky později státní zastupitelství stíhání zastavilo s tím, že skutek, za který byla vyšetřována, se nestal. V roce 2012 úspěšně dokončila studium na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Tvář dne

„Jsem poctěn, že jsem mohl sloužit prezidentu Trumpovi, který za tři týdny změnil zahraniční politiku USA tak, aby obnovil naši vůdčí pozici ve světě,

napsal v rezignačním dopisu Trumpův hlavní bezpečnostní poradce Michael Flynn

str. 11

Foto: Reuters

Komentář

Igor Záruba

Prohraná bitva Angely Merkelové

Volba nového německého prezidenta, v níž uspěl společný kandidát vládnoucí velké koalice, sociální demokrat a exministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier, proběhla beze vzruchu. Pod kopulí Říšského sněmu panovala přátelská atmosféra. Prostoj mezi odevzdáním a sečtením hlasů v televizi vyplnila ohlédnutí do historie. Pak už se bělovasý šedesátník z Detmoldu naplno usmál do kamery a začal přijímat gratulace.

Poklidnost aktu nicméně klame. Steinmeier, který hodlá být moderátorem sporů v německé společnosti v nových čili horších časech, získal nejvyšší ústavní post bez potíží. Což ale neznamená, že sám není potížistou, zejména z pohledu spoluvládnoucí a současné konkurenční CDU. Naopak. Sobě i své straně právě připsal důležité vítězství. Těmi, kdo by se měli před nadcházejícími volbami do Bundestagu pořádně zamys-

let, jsou kancléřka a předsedkyně CDU Angela Merkelová a šéf sesterské CSU Horst Seehofer.

Byli to oba jmenovaní, kteří dorazili na místo Steinmeierovy volby mezi prvními. A mohou to být klidně oni, kdo se na konci září se zlou potáží. Opuštění a bez lesku hostujících celebrit.

Už kalvárie kolem Steinmeierovy nominace ukázala, že je něco špatně. Jak ve velké koalici SPD a CDU, tak v duu CDU-CSU. Socialisté, kteří se vládnutím spíše plouží, než aby přicházeli

v kramflecích. To se změnilo. Na domácí scénu se v socialistických barvách z Bruselu vrátil dlouholetý předseda europarlamentu Martin Schulz a začaly se dít věci. Poté, co z něj strana udělala vyzývatele Merkelové pro kancléřské klání, začaly preference SPD stoupat. Momentálně ztrácí Schulz na Merkelovou v „kancléřských průzkumech“ jen pár procentních bodů, v pořadí oblíbenosti politiků je před ní. Konstantou zůstává, že nejstabilnějším povolebním uspořádáním by byla nadále velká koalice SPD-CDU.

Varováním je ovšem trhlina v číslech Steinmeierovy volby. Zůstala mu odepřena více než stovka předpokládaných hlasů. Ty jdou především za konzervativci: jedni ho osobně nemusejí, jiní v něm dokonce vidí hrozbu.

Pokud jde o Německo, nemají pravdu. Steinmeier ví, co chce. Zná své meze. Je navíc relativně mladý. Rizikem je ale pro mocenské ambice CDU. Ta, podobně jako SPD, trpí únavou materiálu, Merkelovou nevyjímaje. Její snaha Steinmeiera přibrzdit urychlila změny na politické scéně, které se mohou obrátit proti ní. Ještě nedávno nemyslitelná představa, že by Německo mohl v následujících čtyřech letech vést někdo jiný než Angela, nabývá náhle ostřejších kontur.

Na domácí scénu se z Bruselu vrátil Martin Schulz. A preference SPD začaly růst.

s novými podněty (což tedy moc nedělá ani CDU), vzali svým výběrem rivalům vítř z plachet. Následovala marná snaha konzervativců přijít s protikandidátem, dokonce pokus hledat v řadách Zelených. Fraška nakonec vyústila ve spoluvládní přítakání na iniciály FWS.

To se psal loňský listopad a CDU spolu s CSU byly, ohlédnuto od sporu o zastropování počtu přijímaných uprchlíků, celkem pevné

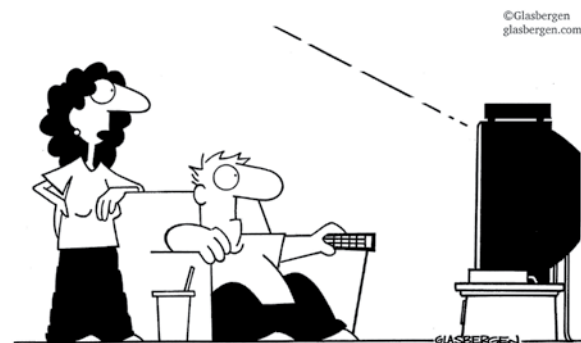
Glosa

Bez pardonu

Sociální demokraté odhodili servítky a po hlavě se pouštějí do boje o hlasy voličů z nízkopříjmových skupin. Program, který by měl úspěch zajistit, hodlají představovat po soustech. To aby občané měli dost času na přežvykování. Začínají od lesa – leckoho jistě štvou banky, nadává se na vysoké ceny elektřiny. Trest v podobě sektorových daní by se laické veřejnosti mohl líbit, zvláště když ho doprovodí vysvětlení, že vybrané peníze půjdou na bohubilé účely.

Banky jsou první, ale v nové daňové síti ČSSD jistě neuváznou samy. A progresivní zdanění postihne nejen zisky některých odvětví, ale také příjmy úspěšných lidí. Heslo „Zájmy normálních lidí nehájí miliardáři“, které šéf strany Sobotka vyslovil přede dvěma dny, se začíná zhmotňovat. Pro přesnost, normálními lidmi jsou myšleni ti s průměrnými příjmy, za podstatné jméno miliardáři je potřeba dosadit příjmení Babiš. Celé menu, které chce ČSSD nabídnout, sice ještě neznáme, ale moc to nevádí. Jak bude lidem chutnat, stejně ukážou až volby.

Jana Havligerová

V té televizi s vysokým rozlišením vypadá skutečně všechno jasněji a ostřeji. Kromě politiků.

Ani Hollandová Berlín nezachránila

■ V dosud slabé berlínské soutěži nijak nezahrála ani novinka Agnieszky Hollandové *Přes kosti mrtvých*, která bude zahajovat letošní Festival.

Iva Přivřelová

Letošní soutěž na Berlinale vypadá jako nejslabší za poslední roky. V souhrnném hodnocení kritiků, které každodenně tradičně zveřejňuje časopis Screen, se z prvních sedmi kandidátů pouze jediný film vyhoupl přes známku 3 – chilská *Fantastická žena* od Sebastiana Lelie, který před čtyřmi lety Berlinale nadchl filmem *Gloria*. Průměr soutěže nijak nezvedla ani novinka Polky Agnieszky Hollandové *Přes kosti mrtvých*, natočená v české koprodukcii.

Adaptace bestselleru Olgy Tokarczukové dost nesoudržně sleduje starší ženu z polsko-českého pomezí a její spory s arogantními lovci. „Když musím, popisuju film jako anarchisticko-feministicko-ekologický thriller s prvky černé komedie. Byla

to řemeslná a stylistická výzva, protože mé předchozí filmy měly žánr jasně definovaný,“ řekla Hollandová novinářům.

Scénář psala režisérka s autorkou předlohy dva roky. „Měly jsme už sedm-

náctou verzi a stále to nebylo ono. Nakonec jsem požádala o pomoc Štěpána Hulíka, s nímž jsem točila *Hořící keř*. On si scénář přečetl a něco na něm změnil – ne moc, ale bylo to klíčové. Jako kdyby vyčistil okna domu, který

jsme s Olgou postavily,“ podotkla Hollandová k účasti na filmu mladého českého scenáristy.

Příběh se odehrává v Kladské kotlině, místě s vlastním geniem loci. „Je to takový zapomenutý region,

který patřil Česku, Německu a po druhé světové válce připadl Polsku. Dá se využít jako metafora pro střední Evropu i jako metafora těch nejslabších,“ míní spisovatelka.

Hlavní hrdinka slabě chrání a stejně jako celý film protestuje proti mentalitě těch, kteří si slabě podřizují.

Protest je však poněkud násilný, což kritici snímku vyčítají. „Umění má provokovat, klást otázky, které nás ještě nenapadly,“ uvedla autorka předlohy Tokarczuková s tím, že snímek by diváci neměli považovat za doslovný návod, jak bojovat proti aroganci moci.

„Nyní se nacházíme v určité intelektuální krizi. Musíme vyzdvihnout alternativní moc žen a přírody a definovat si, proti čemu bojujeme,“ míní.

„Lov je čistě mužská záležitost. Zabití kvůli obživě je tradice, ale lov pro pobavení ukazuje na mentalitu, kterou nemohu akceptovat,“ podotkla Hollandová.

V českých kinech se snímek *Přes kosti mrtvých* ukáže v dubnu.

Autorka je spolupracovnicí redakce

ČESKÁ ÚČAST. V nejnovějším snímku polské režisérky Agnieszky Hollandové si zahrál i český režisér a herec Miroslav Krobot.

Ve víru teenagerských emocí

Iva Přivřelová

Sedmdesátiletý francouzský klasik André Téchiné začal točit už v šedesátých letech. Při pohledu na jeho novinku *V sedmnácti* by ale divák neřekl, že ji stvořil více než sedmdesátiletý tvůrce. Příběh o vztahu dvou spolužáků totiž ve svých nejlepších okamžicích strhuje svou dynamickou energií, jemnou poetikou a přirozenými výkony svých dvou mladých protagonistů Kacey Motteta Kleina a Corentina Fily.

V *sedmnácti* je logicky film o dospívání, a tedy zranění, poznávání sebe samého i druhých. Odehrává se během jednoho školního roku ve škole, doma i venku v Pyrenejích, kde hormony,

emoce a frustrace mohou propuknout svobodně.

Děj filmu zní poměrně jednoduše. Thomas a Damien jsou školní outsidersi, kteří se zuřivě rvou, možná proto, že by se vlastně chtěli zuřivě milovat. Oba řeší i několik závažných rodinných traumat, ač jeden žije v pohodlí liberální středostavovské rodiny a druhého adoptoval pár ze statku.

Do filmu poněkud nadbytečně patří i emocionální příběh Damienovy matky v podání Sandrine Kiberlainové, tolerantní doktorky s manželem na vojenské misi a touhou všem pomáhat.

Téchiné umí své postavy výmluvně pozorovat a přirozeně podávat infor-

mace, jako spoluscenárista si občas vypomáhá náhodami. Se scénářem mu pomáhala Céline Sciammaová, dosud specialistka na dívčí dospívání.

Výsledek nepůsobí vždycky úplně kompaktně. V zachycení proměnlivého intenzivního vztahu dvou zmatených adolescentů ale vyniká.

Autorka je spolupracovnicí redakce

V sedmnácti

(romantické drama, Francie, 116 minut)

Režie: André Téchiné

Hraji: Kacey Mottet Klein, Corentin Fila, Sandrine Kiberlainová

Premiéra: 16. února

Hodnocení: 70 %

The Dillinger Escape Plan zrušili koncert

V pražské Lucerně měla dnes vystoupit americká metalová skupina Dillinger Escape Plan. Z koncertu ale sešlo, neboť o víkendu při přesunu z Krakova do Lipska do autobusu se členy skupiny a jejich týmem narazil nákladní automobil. Výsledkem bylo třináct lehce zraněných, zničená aparatura a oznámení, že kapela zbytek evropského turné ruší.

„Podle oficiálního vyjádření kapela nebude pokračovat v turné a všechny domluvené koncerty včetně toho pražského se ruší,“ uvedli tuzemští pořadatelé koncertu z agentury Obscure Promotion. „Poprosíme o týden trpělivosti, kdy se pokusíme

domluvit náhradní termín – v tom případě by stávající lístky zůstaly v platnosti,“ dodali.

Turné kapely s dvacetiletou historií mělo být přitom paradoxně poslední, které chtěla absolvovat. Rozhodnutí ukončit svou činnost zvažovala delší čas. „Byl to dlouhý proces. Věděli jsme, že máme problém, ale bylo to jako v nefungujícím manželství: oba to vědí, ale ani jeden nechce být ten, kdo přijde a řekne: Já chci odejít,“ řekl deníku E15 v rozhovoru poskytnutém před víkendovou nehodou zpěvák kapely Greg Puciato. /duk/

Čtěte rozhovor na E15.cz

Foto dne

Foto Reuters

DRAHÁ VODA. Samburové žijí na suchých pláních, polopoušti a v horách severní Keni. Jihozápadně od jezera Turkana obývají území o rozloze přibližně 12 tisíc kilometrů čtverečních, jejich počet se odhaduje zhruba na 200 tisíc. Hlavním zdrojem obživy je jim od nepaměti pastevectví, a tak velmi dobře znají cenu vody. Aby se jejich ubohý dobytek v klidu napil, musejí dnes napajedlo poblíž obce Baragoi hlídat před konkurenčními kmeny s kalašnickovými v rukou.

Vědci zjistili, že...

...umělá inteligence pozná prospěch ze zrady

■ Inženýři Googlu nechali umělou inteligenci hrát jednoduché hry a zjistili, že se v ní naučila výhodou zrádného chování.

Marek Schwarzmann

V okamžiku, kdy se umělá inteligence vyvine natolik, že se dokáže sama učit, myslet, či dokonce „cítit“ bez pomoci člověka, dojde k revoluci. „S množičími se experimenty a pokroky

systémů umělé inteligence je zajímavé sledovat, jakými dětskými krůčky si budoucí „supermyšl“ musí projít,“ píše vědci ve studii, která popisuje první projevy digitální zrady a vychytralosti.

Tým programátorů nechal několik variant umělých neuronových sítí hrát hru „sběr jablek“, v níž zjišťoval, zda budou mít tendenci spíše kooperovat nebo konkurovat. Nešlo přitom o pouhý test v rychlosti sběru, ale hledání „bodu zlomu“: oba týmy totiž byly vybaveny zbraněmi,

tedy možností ten druhý „zničit“. Po tisícovce simulací vyšlo najevo, že umělá inteligence má tendenci k mírové spolupráci a rovné dělbě surovin, když je jich dostatek. Jakmile ale surovin ubývalo, zvyšovala se šance, že se vzájemně napadnou.

Třešničkou na dortu pak byl fakt, že menší neuronové sítě spíše kooperovaly, u vyšších a komplexnějších simulací sítí však byly velmi často pozorovány prvky zrady, sebestřednosti a vypočítavosti, kdy jiný

Foto DeepMind

NÁHODA? Instinkty umělé inteligence vedoucí ke zradě jsou až děsivě podobné těm, které projevuje člověk.

tým využily k odvedení práce a pak jej jednoduše eliminovaly. Četnost zrady se přitom zvyšovala při postupném ubírání zdrojů.

Vědci také vyslali neuronové sítě hrát hru vlčí smečka, kdy oba týmy mohly „lovit kořist“ na vlastní pěst nebo spolupracovat. V té vyšlo najevo, že i komplexnější a zrazující sítě si „uvědomily“ výhody spolupráce, k níž začaly postupně inklinovat. Obě hry byly digitální variací na psychologickou hříčku zvanou vězňovo dilema.